

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatus S. Inquisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 5. An per opera ex gratià facta mereatur quis, aut mereri possit
totam suam prædestinationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

esse causas morales per se inducentes Deum ad id ipsum; sed occasiones quasdam, quas Deus assumit ad impetenda dona sua suauius, & accommodatè ad naturas rerum, earumque seriem, & ordinem naturalem. Nec refert, Deum quandoque huic gratiam conferre; quia talem habet dispositionem physicam: illi autem similem negare gratiam; quia simili dispositione caret. Hoc enim nihil derogat gratiæ ob rationem dictam: quia etiam confert Deus homini gratiam, quam negat bruto; quia homo habet capacitatem, quam brutum non habet: & tamen gratia facta homini non ob id amittit quidquam de perfectione gratiæ.

113

Vtque plenius constet, quam liberè Deus suæ gratiæ dona distribuatur, non obstantibus, anulis prædictis, quibus ad ea distribuenda occasionaliter induci solet modo explicato, scpe ijs, qui magis apti physicè videbantur ad dona gratiæ vel à natura ipsa, vel ab adiunctis arbitrio acquisitis gratiam Deus negat, quam confert alijs simili aptitudine, aut dispositione carentibus. Quod frequenter ponderat Augustinus varijs in locis, præsertim lib. de Dono persever. cap. 14. & de Prædestin. Sanctor. cap. 15. adducens illud Pauli 1. ad Corinth. 1. *Stulta mundi elegit Deus, ut confundat sapientes: & infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia: & ignobilia mundi, & contemptibilia elegit Deus, & ea, quæ non sunt, ut ea, quæ sunt destrueret: ut non gloriatur omnis caro in conspectu eius.* Et lib. 1. ad Simplicianum quæst. 2. circa finem ait. *Non enim habeo, quod intuear in eligendis hominibus ad gratiam salutarem, si ad examen huius electionis aliqua cogitatione præmittor, nisi vel maius ingenium, vel minora peccata, vel utrumque addamus etiam, si placet, honestas, vtilisque doctrinas.* Et paulò post. *Sed cum hoc statuerò, ita me ridebit ille, qui infirma mundi elegit, ut confundat fortia: & stulta mundi, ut confundat sapientes, ut cum intuens pudore correptus, ego irideam multos & præ quibusdam peccatoribus castiores, & præ quibusdam piscatoribus oratores.* Consonat Isidorus lib. 2. de Summo bono cap. 6. & alij. Ex quo patet primò, prædictam physicam aptitudinem etiam in ijs, ubi reperitur, non esse certam rationem gratiæ acceptæ: quia fieri poterit, ut Deus ex illà ad gratiam dandam motus non fuerit. Secundò, Deum iuxta diversos suæ providentiæ fines interdum ex maiori subiecti aptitudine, interdum ex minori occasionem capere ad sua dona gratiæ largienda.

114

Sed dicit aliquis. Massilienses non videntur amplius exposuisse, quam occasiones ad gratiam, dicente Cassiano Collat. 13. cap. 13. *Occasiones quodammodo quærens, quibus humana segnitia torpore discussa, non irrationabilis munificentia suæ largitas videatur.* Et nihilominus damnati sunt. Ergo fas non est, tribuere arbitrio ad huc occasiones captandæ gratiæ. Respondeo, Cassianum loqui de occasione per se influente, & exigente gratiam per modum meriti, ut clarius loquitur in alijs locis. Id quod hic etiam satis explicat, ut constat aperte ex contextu. Occasiones autem, quas nos admittimus, longè diuersæ rationis sunt, ut satis explicatum est.

115

Addo, Deum ex prædictis occasionibus, conditionibus, seu physicis dispositionibus, aut saltem ex plerisque earum fortasse non moneri defacto ad decernendam gratiam, ita, ut simpliciter sit verum, Deum gratiam conferre homini;

quia talem dispositionem habet; sed potius contra verum sit, Deum talem dispositionem ei procurare, ut aptior ad suscipiendam gratiam euadat: quo casu huiusmodi dispositio, etsi physicè ad gratiam aliqua ratione conducatur, aut etiam intentionaliter ordine executionis, ordine tamen intentionis potius erit effectus gratiæ in genere causæ finalis. Quo fiet, ut nullo modo sit ansa, occasio integræ prædestinationis: quia erit vnus ex effectibus eius iuxta doctrinam tradendam infra disput. 43.

Propositio 7.

Opera à solo arbitrio sine ope gratiæ facta benè possunt de potentia Dei absolutà præbere causam, & motuum prædestinationis, atque etiam discretionis Prædestinatorum à Reprobis: non quidem per modum meriti, aut impetrationis, sed per modum cuiusdam conditionis, cui Deus suam gratiam alligaret.

Ratio est; quia in tali genere providentiæ nulla est repugnantia. Deus enim quibuscunque operibus bonis etiam improprietatis ad meritum donorum gratiæ, & gloriæ, potest pro suo arbitratu alligare collationem talium donorum, eorumque prædestinationem. Maxime, cum opera honesta, naturalia amabilia sint, & expetibilia, respectu Dei. Consentit Ruiz disput. 26. de Providentia, sine, & disput. 5. de Prædestin. sect. 5. Addens tamen, huiusmodi genus providentiæ moraliter esse impossibile Deo: quia esset minus congruum, & decens diuinam sapientiam, & bonitatem. Quæ additio doctrinam supponit de necessitate morali, quam secundum hunc Auctorem Deus habet ad eligendum optimum. De qua nos egimus latè supra disput. 3. quæst. 3.

QVAESTIO V.

An per opera ex gratiâ facta mereatur quis, aut mereri possit totam suam prædestinationem.

O Chamus in 1. distinct. 41. quæst. 1. & Gabriel 117 quæst. 1. artic. 2. & 3. intelligentes nomine prædestinationis solum decretum dandi gloriam, consequenter dixerunt, hominem per opera ex gratiâ facta suam prædestinationem mereri. Similiter Bonauen. in 1. distinct. 41. artic. 1. quæst. 1. & Iauelus 1. par. quæst. 23. artic. 3. comprehendentes tantum sub prædestinationis effectus justificationem cum perseverantiâ finali, & gloriam, dixerunt, prædestinationem sub meritum hominis à gratiâ procedens cadere. Verùm Doctores isti reipsè nil docent à veritate alienum; tametsi nomen prædestinationis strictius, quam par est, usurpent; cum certum sit iuxta dicta supra num. 55. Prædestinatum tum gloriam de condigno, tum justificationem de congruo mereri. Videatur Vazq. disput. 91. cap. 3. & 5. Accepta igitur prædestinatio

Cccccc

tione, prout comprehendit omnia dona gratiæ naturæ indebita, ad quæ saltem extendi debet, prout eam viurpat Augustinus, dum differit contra Pelagianos, & Semipelagianos, difficultas est, an prædestinatio sub meritum ortum ex gratiâ cadere possit, ita, vt primum etiam gratiæ auxilium sub meritum cadat vel boni vsus ipsius auxiliij, vel operum sequentium, ac precedentium, etiam à gratiâ.

118 Sententia fuit, primum auxilium gratiæ defacto sub meritum cadere boni vsus ipsius. Ita Alexander 1. par. quæst. 28. memb. 3. artic. 3. & Albertus 1. par. quæst. 63. memb. 3. artic. 1. in corpore. Quibus fauere videntur Magist. in 2. distinct. 5. cap. ultimo, & Altisiodor. lib. 3. tract. 1. cap. 7. Cateri verò Scholastici vnanimi consensu reijciunt sententiam istam, asserentes, Prædestinatum defacto primam gratiam non promereri per opera subsequentiâ, ac procedentiâ ab ipsâ gratiâ. Ita S. Tho. 1. par. quæst. 23. artic. 5. & 1. 2. quæst. 114. artic. 5. Vazq. 1. par. disput. 91. cap. 6. Soar. lib. 2. de Prædestin. cap. 20. Arrub. disput. 76. cap. 2. Herice. disput. 28. cap. 2. Ruiz disput. 7. de Prædestin. sect. 3. & apud eos alij. Aduertunt tamen Doctores relationem sententiæ Alexandri alienam esse à sententiâ Semipelagianorum, qui gratiam primam non meritis precedentibus ab ipsâ gratiâ, sed meritis solius arbitrij subdebant, vt satis constat ex dictis quæst. 3. Hæc defactio,

119 De possibili verò, etsi idem censeant Vazq. Herice, Arrub. & quorquot negant, principium meriti sub meritum cadere posse, adhuc de potentiâ absolutâ. Alij tamen, qui id affirmant, consequenter putant, esse possibile, vt prima gratia sub meritum subsequentiâ operum ab ipsâ precedentium cadat. Ita Soar. Coninc, Granad, Ruiz, Alarc. & alij citati supra quæst. 1. num. 3. Quorum plerique non solum loquuntur de merito operum remotè precedentium à primâ gratiâ, sed etiam de merito boni vsus eius, qui est actus accipiens ab illa immediatè tum existentiam, tum valorem. Addit Ruiz disput. 6. de Prædestin. sect. 2. num. 16. etsi Prædestinatus per opera proueniens à gratiâ possit ipsam gratiam mereri: nequiquam tamen mereri posse integram suam prædestinationem quoad omnes effectus: quia nequit mereri ipsa merita; cum eadem actio nequeat esse simul & meritum, & præmium sui.

Propositio 1.

120 Defacto primum auxilium gratiæ sub nullum meritum subsequentiâ operum cadit.

Ad eò certa est hæc propositio, vt vix sine errore in fide negari posse videatur. Constat enim ex Scripturâ, Concilijs, & Patribus, gratiam omnino gratis, & independentè à meritis nobis conferri. Alioquin gratia non esset gratia, vt arguit Apost. ad Roman. 11. & ex eo Concilia, & Patres, prout supra vidimus quæst. 4. num. 75. Hoc autem maximè est verum de primo auxilio, quo vocamur; ratione cuius tota deinceps series donorum vsque ad iustificationem ipsam gratis conferri nobis dicitur secundum illud Pauli ad Roman. 3. *Iustificati gratis per gratiam ipsius*; explicatum à Triden. sess. 6. cap. 8. Tametsi post primam congruam vocationem multa sequentium,

donorum, & fortassè omnia cadant sub meritum congruam precedentium operum à primo auxilio precedentium, de quo recolere dicta supra quæst. 4. num. 79. Quocirca ipsum Triden. sess. 6. cap. 5. *Declarat, ipsius iustificationis exordium in adultis à Dei per Christum IESVM proueniens gratiâ sumendum esse, hoc est ab eius vocatione, quæ nullis eorum existentibus meritis, vocantur.* Id est, nec propter merita precedentia solius arbitrij, nec propter subsequentiâ gratiæ. Accedit illa ratiocinatio, qua ex Paulo ad Ephes. 1. deducunt Patres, gratiam tum electionis, tum vocationis nobis conferri, non quia futuri sumus Sancti, sed vt simus, prout vidimus supra quæst. 1. num. 5. & rursus quæst. 4. num. 83. Quia planè excluduntur omnia merita respectu primæ gratiæ, non solum precedentium arbitrij operum, sed etiam subsequentiâ, ac procedentiâ à gratiâ ipsâ. Oportuit autem primum auxilium gratiæ, à quo omnia merita subsequentiâ sumunt exordium, in præmium eorum non conferri, sed profus gratis; quia id ita fieri, & naturæ meriti, ac præmij, & legi ordinariæ merendi, & remunerandi consentaneum est, vt constat ex doctrinâ traditâ quæst. 1. proposit. 1. & 2. Tametsi oppositum sit possibile de potentiâ absolutâ, vt mox dicam.

Quæ cum ita sint, manifestè consequitur, neminem defacto per opera ex gratiâ facta integram suam prædestinationem mereri. Quia prima gratia, quam non meretur, vnus ex præcipuis effectibus est prædestinationis. Imo verò in locis Apostoli commemoratis ad Roman. 11. & ad Ephes. 1. expressè est sermo de prædestinatione ipsâ, seu electione; dum ea omnino gratuito, nullis que ex meritis nostris facta significatur, prout habet etiam locus ille sæpe in hac materiâ repetitus de electione Iacob, & reprobatione Esau non ex operibus eorum, sed ex vocantis arbitrio natâ ad Roman. 9.

Propositio 2.

Possibile est de potentiâ absolutâ, primum auxilium gratiæ ob merita absolutè præuisa subsequentiâ operum remotè ab ipso precedentium conferri. Quo casu illud non gratiæ strictè sumptæ sed præmij rationem fortiretur.

Constat hæc propositio ex doctrinâ datâ quæst. 1. proposit. 2. & 6. Vbi vniuersaliter ostendimus, principium meriti non inclusum in merito, quale est primum auxilium respectu operum remotè ab illo precedentium, sub meritum absolutè præuisum benè de potentiâ absolutâ cadere posse. Recolantur dicta ibi, quæ hic repetere non opus est. Quòd si sub dicta merita vt præuisa absolutè dictum auxilium potest cadere: multò melius sub illa cadere poterit cæteris alijs modis de quibus egimus in citatâ quæst. proposit. 7. 8. & 9.

Propositio 5.

123

Etiam potest cadere primum auxilium gratiæ de potentiâ absolutâ sub meritum boni usus sui, seu actus à se immediatè nascentis, non quidem ut absolutè præuisum, sed ut præuisum sub conditione, quòd ipsum auxilium conferatur. Quo itidem casu rationem illud amitteret strictæ gratiæ.

Prior pars huius propositionis ex doctrinâ traditâ quæst. 1. proposit. 4. constat. Vti ostendimus, id, quod in conceptu reali meriti intrinsecè crediditur, sub ipsum meritum ut absolutè præuisum nullatenus cadere posse. Auxilium autem primum gratiæ intrinsecè spectat ad meritum actus, in quem immediatè influit, tum dando ei valorem, tum eum constituendo liberum, ut notum est. Secunda verò pars propositionis ex doctrinâ datâ eadem quæst. 1. proposit. 2. & 7. constat. Ibi enim ostendimus, principium etiam intrinsecè spectans ad meritum bene posse de potentiâ absolutâ sub ipsum meritum cadere ut præuisum sub conditione, quòd ipsum existat principium. Recognoscantur ibi dicta. Quòd si sub immediatum meritum sic præuisum potest auxilium gratiæ cadere; etiam alijs modis sub illud cadere poterit, de quibus ibidem tractauimus proposit. 8. & 9. qui etiam recognoscendi sunt.

Propositio 4.

124

Possibile est de potentiâ absolutâ, adæquatam prædestinationem sub meritum Prædestinati ortum ex gratiæ auxilio cadere.

Quod duobus modis fieri potest. Primò, si Deus non ex fine gloriæ Prædestinari, sed ex alio procuret ei meritum, auxilio supernaturali collato, ex talique merito moueatur ad volendum illi gloriâ, & media cætera efficacia, quibus illam obtineat. Quo casu meritum illud primum ad prædestinationem talis hominis non spectabit ut effectus, hoc ipso, quòd ex fine gloriæ eius prouisum non est, iuxta doctrinam tradendam infra disput. 43. de conditionibus requisitis ad effectus prædestinationis. Quo fiet, ut illud bene possit esse causa integræ prædestinationis. Consentit huic doctrinæ Ruiz disput. 6. de Prædest. sect. 2. & alij Recentiores.

125

Difficilior est alter modus, cui dissentit Ruiz ibidem. Nempe, si Deus cæteros prædestinationis effectus intuitu meritorum ab auxilijs gratiæ procedentium impertiatur merita autem ipsa ita disponat, ut mutuo sibi inuicem sint merita, & præmia: quod non videtur impossibile. Cùm enim merita nostra dona sint Dei, ut statuimus disput. 40. q. 5. num. 74. quatenus procedunt a Deo; insuperque sint eius obsequia, quatenus procedunt à nobis, nulla videtur esse repugnantia in eo, quòd Deus vnum procuret meritum homini in præmium alterius, de quo vicissim velit, ut sit præmium prioris. Responder Ruiz, hanc mutuam meritorum ordinationem non posse non esse gratuitam; quia est præter eorum naturam,

& eis indebita. Vnde prædestinatio talem ordinationem inuoluens nequit integrè, & adæquatè procedere ex meritis. Sed contra. Quia dicta ordinationo nihil differt à voluntate mutuo remunerandi ea merita. Voluntas autem remuneratiua meritorum non est gratuita: tamen præter naturam, & exigentiam meriti concipiatur. Sicut enim collatio anticipata præmij, præcedentique existentiam meriti præcedentiâ vel temporis, vel naturæ, non propterea est gratuita, nec desinit esse compensatiua talis meriti, quòd præter naturam, & exigentiam eius sit, ut constat ex dictis supra q. 1. proposit. 1. & 2. Ita mutua collationes vnus meriti in compensationem prioris, estò sint præter naturam, & exigentiam talium meritorum, non propterea erunt gratuita, nec desinent compensatiua ipsorum esse.

QVAESTIO VI.

Qua ratione Christus Dominus fuerit causa prædestinationis hominum.

EGimus in superioribus de causis prædestinationis se habentibus ex parte Prædestinati. Iam incipimus agere de causis, quæ se habent ex parte aliorum; & primum ex parte Christi Domini. Tractamus autem hic dumtaxat de prædestinatione hominum: nam vtrum Christus fuerit etiam causa prædestinationis Angelorum, dependet à controuersia illâ de motiui incarnationis Verbi diuini, de qua agitur in Tractatu de incarnatione. De prædestinatione autem hominum tum quoad effectus, tum quoad actus, in quibus consistit, agendum est. Quo pacto actus interni Dei possunt habere causam iuxta notationem præmissam in proemio huius disputationis.

126

Suppono primò tanquam certum, Christum Dominum causam finalem esse atque etiam exemplarem nostræ prædestinationis, quatenus propter ipsum, eiusque gloriâ prædestinati sumus: nostraque prædestinatio ad imitationem prædestinationis eius facta à Deo est. Primum genus causæ significat Paulus ad Ephes. 1. dum ait. *Prædestinauit nos per Iesum Christum in ipsum*: particula enim *in ipsum* causam finalem denotat. Et 1. Corint. 3. *Omnia*, inquit, *vestra sunt; vos autem Christi, Christus verò Dei*. Idem significant loca, in quibus Christus asseritur caput totius corporis Ecclesiæ, ut ad Ephes. 1. & ad Colos. 1. & 2. Gloria quippe membrorum ad gloriâ capitis refertur tanquam ad nem. De quo plura Ruiz disput. 57. de Prædest. sect. 1. Secundum autem genus causæ significat illud Apostoli ad Rom. 8. *Quos prædestinauit, & prædestinauit conformes fieri imaginis filij sui*. Traditque disertè Augustinus varijs in locis, præsertim lib. de Prædest. sanct. cap. 15. & lib. de Dono perseu. cap. vltimo. Videatur Ruiz supra sect. 2. Ego enim ad causam meritoriam pergo, de qua potissimum hic agitur. &

127

Suppono secundo tanquam certum, Christum Dominum causam meritoriam esse omnium donorum gratiæ, quæ sunt effectus prædestinationis. Id enim ut minimum significat locus ille Pauli ad Ephes. 1. *Qui benedixit nos in omni benedictione spiritali in Cælestibus in Christo. Sicut elegit nos in ipso*

128